

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Stát připravuje velké změny v oblasti sexuálního násilí.
Podle návrhu by trestným činem měl být sex přez nesouhlas jedné ze stran.
Ještě si nám zjednodouží dnešní traumatizující výsledky těch lobětí.
Na rejhanta B počítá s redefinicí trestného činu a znásilněním.
Kdyby mohli nově častěji ukládat peněžité trest.
Varianty před prázdnými námi posoubní zástupci jednotlivých poslaneckých klubů.
Co přesně je znásilnění? Jak ho trestat? Podle jakých zákonů?
Otázky na které hledá odpovědi ministr spravedlnosti Pavel Blažek o DS.
Chystánovou definicí a nové právní úpravy bude to stačit.
Téma pro novinářky Apolenu Rychlíkovou a Kláru Filipovou.
Dnes je po undělí 12. června.
Ahoj, vítejte ve Vinohradské 12. Klára Filipová, datová novinářka si rozhlasu, ahoj.
Ahoj, Matim.
A novinářka Apolenu Rychlíková, ahoj taky.
Zdravím.
Základní otázka na začátek.
Proč je potřeba v České republice v tuto chvíli měnit ty zákony, které se týkají z násilníky?
Jeho hlediska je tyto zákony nutné měnit, hlavně proto, že spousta činů, které by jin, de v jiných zemích,
byly klasifikovány jako z násilnění, nebo je objetit, jak to činu, jako z násilnění vnímají.
Tu stávající definicí nenaplnuje.
Asi dobrý příklad, na kterém se to dá velmi jednoduše ilustrovat,
je moment, který se v psychologii nazývá zamrznutí,
který jim trpí až 70% obětí nějakých sexuálních které s ní činům.
A to je moment, kdy ta oběť není schopná se aktivně bráni
a zároveň je tam velmi spekulativní, nebo můžeme se tam velmi dohadovat o tom, co je ta definiceta je bezbranství.
Protože v té dnešní definicí se mluví o tom,
že z násilnění moment, kdy je za použití násilí na někonvinoce sex, nebo je tady zneužita nějaká bezbranství.
To znamená, že se třeba počítá se situací, kdy oběť je velmi opila,
nemůže se bránit a nemůže ani nic dá na jevo, ale právě to zamrznutí úplně,
nevždy je možné prokázat a je to taky velmi těžké prokázat.
A různé právnické a právníčky a právní experty, expertky mluví právě o tom,
že především guli těmto případu je nutné tu definicí měnit.
Já vím kládo, že třeba koncent, změňuje, že pod tu současnou definicí nezpará až 70 % právních případů
z násilnění týká se to i té paralýzy, kterou změňovala právě a polena.
Je to přesně tak. Já jsem se bevela s právníčkou terezovotavovou.
A je otázku, kde co bude považovat, zato nás sličí pohrušku násli a co za to bezbranství.
Která mi říkala, že většina z násilí ní se prostě neodehrávat,
takže vás někdo zby je do bezvědomí, nebo vám jírí třeba bouhačkou na hlavu.
Jak je v parku prostě, když jdete zmečí rků.

Ale jedná se o lidi, kteří jsou z vašeho blízkého okolí, takže tam je ještě nějaká vazba, že vy lidi znáte.
A je velice těžké tu situaci, když se ději nějakou způsobem vyhodnotě.
A hlavně co za to, že to je bez moci, tak je to potom věk.
Nebo nějaká forma závislosti na té dané osobě, když ona není schopná se bránit, protože ta osoba druhá ten pachatel je první přijeliš blízka, přijeliš oku autoritou, mazni respekt, mazni strach, pro mě.
Proto dochází k tomu zamrznutí.
Tady definice, na které ministerstvo z pravdenosti pracuje.
Je na tom schoda, napříč politickým spektrem, je mezi politiky současnými, kteří jsou zastoupení v poslanecké sněmovně schoda na tom, že s tím znásilněním, jako s to trstním činem máme něco dělat, máme to v tom právním řadu lépe vymežit.
Já bych řekla, že ano, protože vlastně z ta samotná diskuse o té redefinici znásilnění znikla, takže se zastupci parlamentních stran potkali s ministrem Blažkem a dali to vlastně ministerstvů za úkol, aby vypracovalo dvě varianti, které by redefinovali trstný čin znásilnění.
To pokrývali všechny strany pětikolice a dokonce i hnutí ano, pokud dobře vím, tak SPD neprojevalo tento zájem a ta agenda, kterou tyto strany uložili ministerstvů spravedlnosti, tak hodně apelovala na to, aby se připravili návrhy dvou variant, které by byly založené, bůjt na absenci souhlasu. To znamená, prostě ano je ano, a ne je ne, a aby ty varianti pokrývali i tu paralízu.
A to, jak to dopadlo, není asi ani podle zástupců, zástupkyn těch stran, které tohle mají v gestce, ani podle odborníků a expertů úplně ideální.
Takže tu jsou nějaké dvě varianti dva návrhy, o kterých se silně debatuje a celý měsíc se debatovat bude, než to bude řešit poslanecká snimovna.
Pojďme je představit, jaká je ta první?
Tak první variantu, kterou minister Blažek na těžkovej konfrenco představil, je tam možnost, že zůstané stejné definice z násilníní, ale přibude fakticky nový trstný čin, který se bude nazývat nesouhlasný stík, který bude, zatím nevíme, jak přesně, ale nadefinovaný, tak aby asi do očitě míry pokrývali i tu absenci toho souhlasu.
Druhou variantou je to, že se redefinuuje to původní z násilníní a půjde se tou cestou toho, že neznamená, ne?
Což znamená, že ta objed' musí v tu chvíli, kdy jako dochází k nějakému tomu činu, jasně říct, že to nechce.
Což se zase zpátky vracíme k tomu,

že by to mohl být problém, protože většina těch obětí prostě zamrzne.
My se bavíme, ale stále objádření nesouhlasu
v obou dvou těch variantách,
v postatě proč cholajický dotaz,
proč tam není věádření souhlasu?
Proč se s tím neoperuje?
To je možná ta největší otázka,
ale na to se budeme muset ještě v následujících nech ptát
ministresto spravenlnosti,
ono je asi potřeba říct i to,
že ta tisková konference byla poměrně zmatečná
a že nebylo úplně jasné,
proč ministresto spravenlnosti
vůbec pořádá tiskovou konferenci ve chvíli,
kdy ani samo nechce přesně říct,
co představuje a začím stojí.
Ty návrhy byly nastijenej velmi lapidárně,
u toho prvního, co zmiňovala Klara,
tak to hlavní problematiku třeba já vnímám
v tom, že nechápu přesně,
proč by se měl vytvářít nějaký nový
tresný čin na něco,
co všude v okolních zemích
i v té stávající legislativě
je označováno jako znásilný.
U toho druhého je přesně to,
na co se i částěšně dotazuješ ty,
ta absence toho souhlasu.
Já musím vycházit z toho,
co si myslím,
že je na 99% možné.
To znamená velký skop v této oblasti,
přistávajícím složení,
s němovní a senátu možný není.
Já myslím, že dokonce ty poslanci a poslanky
mě očekávali,
že jedna bude varianta nejené
a druhá bude ta varianta toho souhlasu.
A myslím, že jsou všichni teď
překvapení a bude zajímavé a se dovat
ten legislativní proces i tu debatu.
Z mého hlediska trošku to
Ministerstvo Spravedlnosti
testuje, jak na to tá

společnost bude reagovat.
A možná se potom dočkáme
nějaké další debaty.
Znamená, když jste v to pokud
varianti nerovná se, ne.
Tak si myslím, že jí to bude úspěch,
pokud se to podaří v tomto podobném období
skválně. To je politická realita.
Vnutno, ale říct,
že i vzledem k tomu,
že Ministerom Spravedlnosti
bylo blázejka, že obecně
i něktyřího poraci nebo lidí,
kteří lobují v téhle oblasti
jsou více konzervativní, tak
možná, a je to moje spekulace,
tam může být nějaká snaha,
ktoré definici neudělat až tak progresivní,
jak vlastně by bylo potřeba.
A jenomě si to tedy chápu správně,
bavíme se o dvou nových variantách,
které se budou vimezovat
vůčité stávající podobě tím,
že tam bude explicně víc
zduzazněn ten nesouhlas
třesníčin,
a ta druhá se liší tím,
že bude lepe vimezen
v tom stávajícím tresním zákoní.
Přesně tak.
Dobře, a jich zpátky k tomu souhlasu,
který by byl skutečně, jestli to chápu,
správně tím progresivnějším krokem.
Já jsem viděl názor
na Městka Ministra Spravedlnosti Antonina Stanislava
z ODS.
Ta varianta ano by na první pohled mohla
umožňovat efektivnější situaci
zlediska toho hamotného práva.
Stejně tam bude o tu otázku dokazování
a zase...
Který říkal, že kdyby tam ten souhlas byl,
tak by docházal až k přílišné kriminalizaci těch případů.
A samozřejmě je to vždycky slovo,

proti slovu.

Tohle je myslím zkušenost,
která se zahraničí neproказuje.

Jerzko má tu definice
už od 80. let.

Takže kdyby se to dělo očekávala bych,
že o tom víme zároveň.

Johana Nejedlova, výkoná ředitelka
organizace Consent, která se
vývá problematikou z násilnění.

Taky víme, že většinou,
když se někdo snaží si to vymysle,
tak spíš přichází s tím násilným
z násilněním, když se třeba spůsobí
nějaká zranění.

Naopak ty státy, které přistoupili
k této formě definice
z násilnění mají
asi nejlepší ochranu obětí
a dosahují největších výsledků
právě, co se týče
náhlásování. Neduž je tam padá ta bariéra
toho strachu, že nebude
možné prokázat ten aktivní
nesouhlas, nebo to,
že to bylo vykonáno násilným, kdy se ta obět
musela bránit, nebo právě tu bezbranost.

Takže tento výrok
dle mého názoru,
je opravdu proti zkušenosti, kterou udělalo
většinu těch zemích, z těch 14,
které mají nějakou redefinici.

Ta souhlasná varianta
třeba v Dánsku přispěla, k tomu,
že se o 50 % zvýšilo
náhlášení z násilněních a o 40 %
se zvýšil i ten počet těch odsouzených.
Takže tam je jasně vědět, že to funguje.
Bych na tohle místě možná i chtěla říct,
že ta otázka toho souhlasu
jako je dobré i vnímat
i v nějakém širším kontextu.

To znamená, vnímat to i za dězka
nějaké tělesné integrity člověka,

kdy
sex by měl být aktem dobrovolným,
kdy je zjevné, že z toho
oba dva tě lidé mají nějakou rados,
že se jim to líbí.
A v tom je právě ten souhlas
a je otázka, jakým způsobem
ho potom popisovat,
ale v tom by to právou mělo být schopné
říct, co se za ten souhlas dá považovat
a co už se naopak dá považovat
za moment toho znásilnění ať už je to právě
třeba to, že ten člověk je bezbranný
nebo je zamrzlý a tak dále.
A kritizují to tedy nějaké
organizace, které třeba navrhovali
tu změnu už dlouho době, že tam ten souhlas
není, chápu to tak.
Všichni lidé z nezyskového prostoru
nebo právnice, kteří se tomuhle věnují,
tak vlastně říkali, že jsou překvapení
z toho, že tam není ta varianta,
ano je ano, která je vlastně mnohem
příznivější pro té oběti
a ještě by hráda doplnila,
že ten souhlas
často se objevoje jako řada
nějakých mýtů o tom,
jak to má vypadat,
že se budou během seksu
podepisovat s mlovy
a když to jako nebude notársky obět
tak může každý
běho být obžalovaný
ze znásilnění a odsouzení
to samozřejmě takhle není,
jde jen o to se jako ujistit
a to si myslím, že by mělo být
v každým normálním mezilickým vztahu
jako na všechny úrovních,
že ten druhý člověk to má stejně
jako vy. Zapytat se, chceš to?
Jo, líbí se ti to.
A dalším předmětem teda kritiky,

co jsem tak vypožorovalo z mediálního prostoru,
je věková hranice u děti.

Vám se operuje spojmen, který budu moc rád,
pokud vysvětlíme to je znásilnění z podstaty,
co to přesně znamená.

Za znásilnění z podstaty
se označuje moment,
kdy důsledkem nějakých okolností
a nejčastěj se to vztahuje na nějaký věk,
je za znásilnění považováno

vykonání seksu
z jakoukoliv osobou,
řekněme, třeba mladší,
než 15 let.

Tohle je třeba moment,
který ve Franci zajímavě zvedla
slovná spisovatelka Vanessa Springorá,
která napsela knihu trasmné svolení,
ve které popisuje
svůj stach s asi od 35 let
starším intelektuálem francouzským
a dokládá na té kníze,
že tehdy, co by 13 letá dívka
v podstatě nebyla schopná
posoudit.

Jaký ty vztahu to je.
A vedlotok velké debatě ve Franci,
kde se právě určil určitý věk,
od kterého nějaké typy
vztahu.

Na příklad to je dobré říct a dofám,
že to nebude působit moc matečně
situace, kdy mezi sebou má sex
16 letá a 14 letá osoba.

Ale týkalo by se to třeba situace,
kde ho má 13 letá a 55 letá,
kdy je vlastně jasné,
že je tam nějaký extrémní nepoměr,
který zne užívá určité
neskušnosti najeivity
toho mlačího aktéra nebo akterky.

U nás se dá říct,
že ta stávající legislativa
otázku

podle typu pokrývá lépe,
než to, co je momentálně navrhováno,
ta hranice 5 let nemá oporu
absolutně v ničem, žádných odborných nebaták.
Když to úplně zjednoduším,
to by muselo znamenat,
že třeba děti, který mají 6,
by museli vlastně procházet
nějakým dokazováním,
že ten sex
byl proti jejich vůli.
Těte navrhováno, aby děti od
0 do 5 let
tam bylo to znáselně nic postatit dané,
nemuseli nic logicky, ani jako vysvětlá.
Ale v dnes je to legislativ a chrání lépe.
A dnes je chrání lépe,
a nově je navrhováno, aby od 5 let dál
to zdůvodňovat museli.
Aby to bylo jako by z násilnění,
to znamená,
že by se muselo procházet
celým tím procesem, kterým se prochází
u těch soudu.
Muselo by se procházovat,
že třeba bylo použito násilný
na té dítě, ani třeba neví,
co je znásilnění.
Když se to přestavíte,
jak říkala Klara, odehráva z to často
v nějakých rodinných kruzích,
tak osmileté zneužívané dítě
může být manipulováno tím stílem,
že mají prostě ze strajdou pěknou chvíli.
A jak by takové dítě
mělo dokazovat, že se jednalo o znásilnění,
když na to třeba nemá
ani výbavu jazykovou?
Já vím, že ta 5 leta hranice se nelíbí
která bojuje proti domácí mu násilí.
Nelíbí se to ani taťáně malé zhnutí,
a no, která jinak říká, podme se
o té redefinici bavit, ona je přisetkně
s nímovního podvýboru pro problematiku

domácího a sexuálního násilí,
ale nyní sama tu 5 letou hranici
věkovou kritisují i vládní poslanci,
kdo na ní jako přišel, Klara,
nebo proč je tam daná 5 letá hranice?
Já to upřímně nevím.
Jak říkala Apola na před chvílí,
my vlastně moc nevíme o tom,
co konkrétně vzniklo a z jakým způsobem.
My jsme jako byli schopný se dopátrat
tomu, že to ministerstvo hovořilo
s nezyskovými organizacemi,
ty byly přizvány k tomu,
aby jako redefinovali to z násilní,
ale to, jak to dopadlo
a to, že tam třeba například
ta hleb jako hranice těch 5 let,
já vůbec nevím oprávněně.
A pokud ta stávající podoba chrání lépe,
tak to znamená, co,
no ty si říkala, že teď je to prostě lepší,
než by to mohlo být.
Ano, my prostě jednoduše v té stávající podobě
předpokládáme, že děti nemůžou
dát nějaký souhlas k seksu.
To je jednoduché.
To znamená, že oni jsou neskah hráněny lépe
a nevím pro, že tam tá hranice těch 5 let,
většina odborníků odborníc říká,
že tá hranice by měla být 15 let.
Tak já nám malá říká minimálně 12.
Ano, nějak v jednu chvíli se dokonce spekulovalo
o 8 letech. Mě to přijde zajímavé
i v kontextu toho, že v ten den,
kdy se ta redefinice představovala, probíhal v Senátu
vlastně kulatý stůl,
kde vystupovali nejlepší odbornice
odbornice z celého Česka.
A nikdo z nich tam nezmínil,
že by byla nějaká
vhodná hranice 5 let,
protože do 5 let je teda bráno
všechno jako z násilnění
a od 5 let nahoru se to nějakým způsobem

musí dokazovat.

A z mých informací, co výmodlí,
kteří byli účastní, že když se tohle dostalo
vén, tak opravdu
experti i na duševní zdraví
byly velmi tím nepříjemně zaskočení
a varovali předtím,
že to můžeme jít špatné důsledky na té oběť.

A nikde v zahraničí to takhle funguje,
že by byla taková to hranice nebo
jsou státy, kde prostě přistupují
krutí té oběť hlavou.

V rámci mírašerše jsem se s tím nepodkala.
Prozorně to neexistuje v zemích,
které asi my považujeme za země
naši kulturního okruhu.

A další otázka, která mě ještě zajímá,
neřešilo se vůbec zvyšování tresních sazeb
uz násilnění, protože mnohdy
ta kritika míří třeba i na to,
že ty tresty nejsou tak přísné.

Je to pravda nebo není?

Ministerstvo spravedlnosti v kontextu
představování té redefinice
představilo i studii, kterou
vypracoval právní analytik
Jakub Drápal,

představilo na to, jakým způsobem se
tresta z násilnění v České republice
ukazoval na tom, na té své studii,
kdy ono pravdu proskomal
široky vzorek,
že z násilnění je
nejvíce trestaným činem
povraždět.

Co je znamená, že pachatele
jsou nejčastěji uvěznování
a záhrvením u klasou jim ukládány
nejdelší nepodmíněné tresty
od nětí svobody.

To znamená, že tam míra toho trestání
nebyl úplný, jak ta společnost
vnímá závažné.

V článku pro jírozlás,

který psal právě tady Klara
vystupuje i skvělá právně expertka
můžu na toho výšitě trestová
a možná, by Klara mohla říct
co ona říkala na toho výšitěch
trestů, protože je to člověk z praxe.
Věranová vám říkala, že se často potkává
vlastně se situacemi, které by měli být
trestné, ale nejsou, protože se nevlezou
do té velice úzké
současné definice.

Trestní zákonník umožňuje
tvrdé tresty, a když už
se něco podaří prokázat,
že bylo tím znásilněním,
když obvyklé sasby právě
u případu znásilněním.

Je mi jasné, že se to bude lišit,
pokud půjde o znásilnění nezletilého
nebo dospilého aták.

Ty trestní sasby jsou
tuším na nejnižší hranice těch dvou let,
potom samozřejmě záleží na tom
na kom, přesně jak říkáš,
ty to násilí bylo spácháno.

Já bych to možná obrátila,
ta průměrná délka trestu
nepodmíněného znásilnění
je u nás asi 58 měsíců.

V analýzá Jakuba Drápala vznikla
i v navaznosti na to, že veřejnost má
často pocit, že to
znásilnění nějak bagatelizováno.

My se mnohem častěji v tom veřejném prostoru
se mořně setkáváme z případy
kdy někdo od toho soudu odchází
s podmínkou za to,
že deset let zneužíval svoji ceru
i to se může stát.

To rozhodně nechceme nějak říct,
že se to neděje.

Ale když se potom podíváme na ta data,
tak se ukazuje, že ty soudy opravdu
je velmi často nepodmíněně.

Rozhodně bych neřekla,
že to je tak, že ty soudy to z násilnění
nutně bagatelizují.
Právě ty doměnky o té bagatelizaci
jsou možná spojené i s tím,
že potom oběti podobných činů
nejsou třeba ochotni
ty činy nahlašovat, protože si prostě říkají
tak kdo toho člověka odsoudí.
Přesně tak. Nemáme žádná tvrdá data,
protože když někdo něco ne nahlásí,
tak nejste schopný vlastně
s tím, když něco ne nahlásí.
Uvádí se,
že každý rok dojde v Česku
zhruba ke 12 tětícíům z násilnění
a z toho je nahlašováno
5-10 %
protože tam míra toho nahlašování
s tím, jak se o tom tématu více hovorí
tak se zvyšuje.
Lidi jako by více nahlašují,
ale pořád to jako z daleka neodpovídá
asi té realitě, která se tady odehráva.
A lepší právní definice může pomoci
možná k tomu, aby lidi byli motivováni
tak to je jedna z těch hlavních motivací
protože vlastně o nějaké redefinici z násilnění bavíme.
Já bych možná poznamenala
i to, že ta redefinici je velmi zásadní
a mohla by pomoci a na druhou stranu
si myslím, že by určitě stálo za to
aby všechny ty orgány,
které potom stupují do toho procesu
byly více edukovány
to znamená
aby se vlastně podařilo
i u těchto lidí, ať už je to
policie, soudy nebo
státní zástupci a zástupkyně
aby se podařilo nějakým způsobem
přetrhnout ten řetězec
před sutku, které se velmi často ke z násilnění
vážou.

Ale právě ta redefinice může být
prvním vykročením k tomu, aby celá ta obec
ale i celá ta společnost vlastně byla
lépe informovaná o tom, co vlastně
z násilnění je, jaké to má dopady
a jaké může mít podoby
a to určitě je něco,
co by se mohlo s tou redefinici nastartovat.
Uvidíme, jaké další
diskuse se o tom povedou
budeme to dál sledovat moc díky, že jsme to společně mohli
probrat a poleno i kláru.
Děkuju za pozvání. Děkuju, Mati.
Tohle už je všechno z Vinohradské 12
z pravodajského podkástu Českého rozhlasu.
Dnes s novinářkami
a polenou Rihlíkovou a
klárou Filipovou probíдали
jsme chistanou redefinici
z násilnění, co přesně ministerstvo
spravedlnosti chista.
Touhle epizodou
Vinohradské 12 otevíráme
nový pracovní týden.
Máme nachistaná další témata, další hosty
už jen to natočit a připravit.
Jakmile bude
nový díl hotový, tak ho najdete.
Všude tam, kde obvykle jednu adresu,
ale doporučím totiž i rozhlas CZ.
Tam je celý náš archiv
včetně textových prepisů.
Naslišenou zítra.